

SLOVENSKI NAROD.

Ishaja vsak dan sveder, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta — Za tnje dežele toliko več, kolikor poštnina znaša.

Za oznanila plačuje se od štiritopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se irvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravništvo je na Kongresnem trgu št. 12.

Upravništvu naj se blagovoljivo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Razmere na Kranjskem.

„Soča“ je priobčila ta le članek:

„Ze večkrat smo dobili z dežele prijazne svete: „pustite na miru Kranjce, grešijo jedni in drugi; za nas naj Kranjci kratko ni malo niti ne živé“. — Nam ne ugaja tako načelo. Dežela kranjska je središče Slovenije; okoli Kranjske se vse suče, dasi smo zlasti na Goriškem v marsikakem pogledu mnogo naprej pred sosednjo vojvodino. Zato je dolžnost slehernega Slovenca, da bodrim očesom zasleduje vse, kar se godi v tej deželi. To je naše stališče, katero imamo vedno pred očmi, kolikor nam le pripušča skromen prostor. — Zadnji čas so se ondi pojavili tako neverjetno napeti odnošaji, nasproti katerim ne more ostati hladnokrven noben Slovenec. Ti odnošaji so dobili v razgnanem shodu narodne stranke v Starem Trgu tako žalosten izraz, da smo tudi mi rekli v tem pogledu že marsikako rezko besedo. Ali naša slika bodi popolna, da ne ostanemo na sredi pota. Nam je za resnico, pa naj bo ta že žalostna ali vesela, naj bo komu ljuba ali neljuba.

O teh odnošajih je spregovoril ob kratkem tudi poslanec dr. Ferjančič na shodu v Idriji.

„Soča“ navaja tu odstavek Ferjančičevega govora glede kranjskih razmer, potem pa nadaljuje:

Dr. Ferjančič ni nič pretiral. Po vsem svetu volilci poslušajo svoje poslance, ki so pred Bogom in zakonom njih pravoveljavnih zastopniki pri zakonodajstvu in boritelji za vsestranske koristi naroda. Le v Starem Trgu je bil jeden del volilcev tako nahujkan, da ni pustil poslancem niti govoriti. Taki izrodki slepe surovosti so obžalovanja vredni, kajti takim načinom lahko zapreči peščica ljudij sleherni zborovanje. Ako začno posnemati zgled pristaši narodne stranke, ne bo moglo prirediti niti jednega zboravanja tudi „Katoliško političko društvo“, kar bi bilo treba najstrože obsojati. Okrajno glavarstvo samo je zabranilo drugi shod narodne stranke v Starem Trgu z jako značilno obsodbo nasprotnih kričačev, nazivaje njih ravnanje „nedostojno

agitacijo“. Kaj hočemo še več? — No, in za tak uspeh je imel starotrški kapelan toliko brezobraznosti, da je vskliknil pri sv. Razpeli ob potu: „Kristus, Ti si zmagal!“ — Dà, dà, ako bi Kristus danes živel na svetu, bi gotovo vzel bič in bi take apostole jeze in sovraštva zapodil iz svetišča. — Dostavljamo, da je deželno sodišče kazenski postopalo proti tamošnjima kapelanoma radi hudodelstva motenja javnega miru. In dostavljamo naposled, da so slovenski rodoljubi že večkrat morali iskati pri sodišču zavetja proti skrunilem njihove časti v svetem kraju — pred oltarjem ali na propovednici. Jeden tak slučaj se je pripetil zopet zadnje dni. Mi jih niti ne zabeležujemo, ker so to silno žalostni pojavi na Slovenskem!

Kam pridemo, ako bodo slovenski posvetnjaki še dalje izpostavljeni takim brezobraznostim v Bogu posvečenih krajih? Ferjančič, Tavčar, Bleiweis, Hribar so vendar možjé, ki utegnejo imeti sicer svoje hibe, s katerimi pa treba govoriti dostojno, ne pa pobalinski žaliti njih stan, njih osebo čast, njih — prepričanje. Takim načinom ne pridemo nikoli do miru, pač pa se utegnejo odnošaji poostri do tolike skrajnosti, da bodo sedanji izvalci sami bridko obžalovali svojo strast.

Nismo brez namena priobčili okrožnico dalmatinskega nadškofa Careva do duhovščine svoje nadškofije, v kateri je dejal mej drugim:

„Kar je nekaj časa opaža se pri duhovščini tudi te škofije, in posebno pri mladih duhovnikih, neko nedovoljeno uplivanje na stranke, katere žalibog ločijo deželo, ter da se tudi aktivno udeležujejo agitacije pri političnih volitvah v veliko škodo duhovniškemu poklicu in v nič manjše pohujšanje ljudstva. Taka dejstva morajo globoko žaliti naše srce, ki smo poklicani od Boga, da vladamo to škofijo, pa vidimo, kako brezpotrebno trati duhovščina dober del močij, odločnosti in delavnosti, ki bi se morale vse obrniti v čast božjo in zveličanje duš, zadnji in jedini namen našega poklica. Da imajo duhovniki svoje zmerno politično prepričanje, da izvršujejo svojo volilno pravico, kakor

drugi, tega se jim ne prepoveduje, ker so tudi oni državljani pred zakonom; ali da se oni postavljajo na čelo agitaciji in da se živahno udeležujejo bojev različnih strank, to je za nje absolutno nečastno in jim je prepovedano po vsakem cerkvenem in svetem zakonu, ker to ni njihov poklic.

Poklic duhovnika pa je poklic miru in složnosti; duhovniki imajo objemati v svoji nebeški ljubezni, katera je mora navduševati, vse narode in stranke: oni morajo imeti potrpljenje z onimi, ki se z njimi ne strinjajo, in biti narodom učitelji in voditelji mejsebojne ljubezni in potrpljenja. Okrožnica, katero so pred leti razposlali francoski škofje svojim dušnim pastirjem, se je glasila: „Bodite pred vsem možje ljubezni, ne mešajte se v nobeno stvar, ki razburja ali ustvarja razpore; ne dajte se nikomur rabiti kot orodje, ne pozabite, da jutri boste pastirji premaganih in premagovalcev, ne držite se nobene stranke, ampak svoje vesti“.

In v resnici, duhovniki imajo izvrševati svoj poklic nasproti vsem vernikom, brez razlike strank; zato naj se vzdržujejo vsakega vtikanja, ki bi utegnulo škodovati duhovniškemu dostojanstvu, dajati pohujšanje pri nasprotnih strankah, škodovati zaupanju in veljavi, katero po pravici uživa duhovnik pri ljudstvu vsled svojega nebeškega poklica.

Radi zmedenosti nazorov in mišljenja pri volilnih borbah je čisto naravno, da stranke, ki podležejo, slabo vsprejmejo vtikanje in delovanje duhovnika, in iz tega nastane pogostoma razžaljenje vere, cerkve in duhovščine. Ako se pa duhovnik drži svojega pravega in jedinega poklica, namreč dušnega pastirja, povzdigne se veljava in spoštovanje do svetega poklica.

* * *

Mi sicer dobro razumemo, kam je bila naperjena ost te okrožnice, in dalo bi se mnogo govoriti o tem, ali je bila umestna ali ne. Vendar bitstvu okrožnice mora pritrditi vsakdo, duhovščina sama mora priznati v korist svoji sveti stvari in tudi

Listek.

V spomin

Antonu Kremplju

priliko stavljenja njegovega spomenika pri Mali Nedelji dne 11. avgusta 1895.

Semper honos nomenque tuum laudesque manebunt.
Vergil.

Kdo nam je tmno pregnal minolosti naše, rojaki?

Kdo nam pokazal dejanj naših pradedov je broj?

Kdo nam opisal živó prednamcev življenje, trpljenje,

Naših prednamcev nekđaj silo trpečih hudó?

Kdo nam narisal krepko in dostojno njih šege, navade?

Kdo nam v tolažbo je pel, narod svoj obžalujoč?

To skromen je duhovnik bil, mož blagega srca,

Strastno svoj narod ljubeč, storil veliko je zanj,

Veka minolega sin, svetilka k omiki, napredku,

Znanosti luč čislajoč, delaven, vztrajen, marljiv,

Srečo Slovincem želeč, med prvimi bil je borilec,

Ki za Slovenstva obstoj so se borili kedaj;

On je nam dika, ponos Slovincem med Muro in

Dravo,

Našega kraja nakit, vsemu Slovenstvu je čast.

Trudne njegove kosti počivajo že nad pol véka,

Duh pa njegov še bedi, mlačneže drami, buđi.

Duh je njegov buditelj krepak v posnemo rojakom,
Vsegamogočni Bog dal, da ne izgine nikdar!

Dokler bo tvoje ime se slišalo, boginja Klio,

Dotlej ostane spomin slavo njegovo širuč.

B. F.

Popotovanje avstr.-ogr. vojnih ladij v Kiel in slavnostna otvoritev kanala.

(Posneto iz dnevnika vdeleženca-rojaka)

X.

Po deževni noči napočilo je krasno jutro 21. t. m. Dopoldne vstavili so na slovesen način zadnji kamen v kanal. Vse je vrelo že zgodaj zjutraj v Holtenau, kjer se je vršila slovesnost. Nebrojne tribune ob kanalu bile so kljubu veliki za navadnega meščana neznosni ceni natlačeno polne. Jedna posebna tribuna bila je na razpolago tujim častnikom in sicer kot gostom brezplačno. Pri onemu kamnu imela je jedna kompanija prvega gardnega polka častno stražo; k njej bila sta prideljena tudi oba starša cesarska princa. Ob polu jednajstih zbrali so se vsi dostojanstveniki in zastopniki držav in pričakovali prihod nemškega cesarja in cesarice.

Ob 11. uri zapustila sta cesar in cesarica ob gromenjem topov vseh ladij krov in navdušeno pozdravljena od navzočih prišla na slavnostni prostor. Državni kancelar knez Hohenlohe prebral je cesar-

ske pisanje in je shranil v kamen. Cesarju so dali v roko zidarsko žlico in z njo je vrgel na kamen malto in potem je pokrov postavil na kamen, s kladivom po običajni ceremoniji udaril trikrat po kamnu in krstil kanal: „Cesarja Viljema kanal“. S tem je bila slovesnost končana in vse se je podalo zopet v mesto Kiel.

Popoldne ogledal si je cesar vse navzoče ladije mej tem, ko se je vozil na ladiji „Hohenzollern“ mimo vseh tujih ladij. Ladije pozdravljale so ga s hura-klici in nemško himno.

Zvečer so bili vsi višji dostojanstveniki in poveljniki tujih ladij povabljeni na velikansko pojedino v omenjeni ladiji na subem.

Dne 22. dopoldne bile so dovršene slavnosti z velikim manevrom nemškega brodovja, ki je trajal celo dopoldne. Tuje ladije so se odpravljale na odhod. Francozi so odpluli že prejšnjo noč, za naš odhod bil je določen dan 23. t. m. Vse prošnje naših znancev, da bi ostali še nekaj dni v Kielu, bile so zaman. Ukazano nam je bilo zapustiti 23. t. m. luko in tako smo morali tudi storiti. 23. t. m. ob 9. uri zjutraj odrinili smo od gostoljubnega mesta istočasno z Rusi.

Neradi smo se ločili od tako ljubeznivih tovarišev; tudi program zabav še nikakor ni bil končan in ravno sedaj bi se bili prav zabavali, kajti, akoravno so bile pretekle slavnosti zelo zanimive, ven-

svojega stanu, da se ne dá oporekati niti jedni besedi. — Mi sami smo prvi proti temu — in to smo dokazali z nebrojnimi članki — da bi se duhovništvu omejevala politiška svoboda, vendar moramo priznati, da so ondi izražena načela le v korist duhovskega stanu. Vse je dovoljeno do neke meje! Čim vzvišenejši je pa kak stan, toliko pozorneje mora gledati okoli sebe, toliko bolje mora paziti na sleherni svoj korak, da več ne škoduje dobri stvari in sebi nego bi utegnil koristiti z neumestnim naporom.

Toliko pa lahko rečemo z mirno vestjo, da — če je tak pastirski list kjekoli umesten — je to gotovo na Kranjskem nasproti gori opisanim odnosom. Ako pojde tako dalje, tedaj se izpolni vse ono, kar je nadškof Carev navedel kot naravno posledico, katera pa mora nalagati uprav duhovščini sveto dolžnost, da se jej izogne. kajti večno resnično ostane geslo: Quidquid agis, prudenter agas, et respice finem. (Karkoli počneš, delaj previdno in misli na konec!) — A kakošen naj bo še le konec teh odnosov, ako že danes morajo posvetnjaki pred sodišči varovati svojo čast, ako mladi gospodje, ko so komaj zapustili zaprtijo v semenišču, tako nastopajo proti zrelem, samostojnim, v visokih službah stoječim možem, kakor so vitez Bleiweis, dr. Ferjančič, dr. Tavčar in drugi? To v trezen premislek tistim, katerih se tiče! Nje delamo že naprej odgovorne za vse zlo, ki utegne priti, kajti nikdo naj si ne domišljuje, da slovensko razumništvo se bo dalo tako sramotiti, kakor se je zgodilo pri omenjeni priliki in Starem Trgu. Tako obnašanje mladih gospodov brez dvoma spada v tisto vrsto, o katerem je dejal nadškof Carev, da „... je absolutno nečastno in jim je prepovedano po vsakem cerkvenem in svetem zakonu...“ Nam se zdi, da nadškof Carev je vedel, kaj je pisal, a to velja na Kranjskem prav tako, kakor v Dalmaciji, ker „cerkveni in sveti zakoni so pač jednaki po vsem svetu.

Končamo! Te besede smo napisali z najboljšim namenom: koristiti cerkvi in ugledu duhovščine. Prva je zidana na skalo in nje ne premagajo peklenke sile; za njo se nam torej ni toliko bati. Ugled duhovščine je pa zavisen največ od nje same, ali nič ni ložega, nego zapraviti ga. Dokazov imamo dosti po vsem svetu. Mi pa hočemo, da ta ugled ostane nedotakljiv, ostane trajen in vzvišen, kajti nanj se naslanja vsestransko dobro krščanskih ljudstev. Vzgedna duhovščina z nedotakljivim ugledom je krepka opora ne le duševnemu, marveč tudi narodnemu in gospodarskemu napredovanju. Zato je potrebno, da bi se uprav mej duhovščino pojavili odločni možje, ki bi tudi na Slovenskem pаметno izvedli načela prej omenjene okrožnice nadškofa Careva! Ako pojde pa po sedanjih poti, utegnemo doživeti britke čase, a spoznanje pride tedaj, ko bo — prepozno. Rekli smo!

V Ljubljani, 12. avgusta.

Zveza konservativcev z liberalci V Hallu so bile te dni ožje volitve. Vsled nekega kompromisa je voljenih 12 konservativcev in 6 liberalcev,

der se nismo tako zabavali, kakor bi se gotovo sedaj. Razun tega pričele so sedaj velezanimive jadrne regate.

Omenim naj še jedenkrat, da je bilo preveč za človeške moči, vse to v tako kratkem času prestati in da smo se prav veselili zopet jedenkrat se mirno spočiti na krovu. V tem oziru nam ni bila tako težka ločitev iz Kiela.

Slavnosti bile so res velikanske in dvomim, da bodem še kdaj imel priložnost, kaj jednacega doživeti. Veliko milijonov veljala je prireditelj teh velikih slavnosti.

V nedeljo 23. t. m. krmili smo torej zopet mimo Velicega Belta proti domovini. S tem dnevom pričelo je zopet priprosto pomorsko življenje. Seveda smo se precej vsi službe prosti vlegli k počitku in spali čez poldan do večera. Žalibog nam je slabo vreme, ki nam je delalo že prej toliko težav, tudi sedaj še toliko bolj nagajalo.

Dne 24. t. m. v jutro bilo je morje tako nemirno, da je moral „Trabant“ iskati zavetja v bližnji luki. Druge tri ladije jadrane so pa naprej, neusmiljeno bičane od valov razburkanega morja. Nismo vedeli drugzega početi, ko tolažiti se z upanjem na boljše vreme; še ponoči nismo mogli uživati nam toli potrebnega spanja. Šele blizu kanala la Manche umirilo se je morje in smo se ob lepem vremenu vozili skozi omenjeni kanal.

mejnimi njih politični vodja dr. Erler. Razmere so letos za konservativce bile tako ugodne, da bi bili tudi brez liberalcev zmagali. Da so volili nekaj liberalcev v mestni zastop, to naposled ni nič posebnega in je morda celo umestno, da sta obe stranki zastopani. Toda to je vzbudilo pozornost, da je baš podpredsednik zbornice poslancev dr. Kathrein z vsem svojim uplivom potegnil se za ta kompromis. Drugi konservativci niso bili vsi zanj, a on je izjavil, da ne sprejme mandata za mestni zbor, ako se ne voli nekaj liberalcev. Konservativnemu dru. Kathreinu je torej mnogo na tem, da ohrani prijateljstvo z liberalci. To tudi nekako kaže, da konservativni vodje resno računajo na skupno postopanje z liberalci v državnem zboru. Izogibaje se vsem, kar bi utegnulo kako ovirati osnovo nove konservativno-liberalne koalicije.

Državljske pravice državnih uradnikov. Minister notranjih stvari Kielmansegg je izdal nekak navod, kako se imajo uradniki posluževati svojih državljskih pravic. To navodilo je sklenil ministerski svet. Pred vsem minister uradnike opozarja na njih dolžnost, da ohranijo uradne tajnosti. Uradniki ne smejo sami odločevati, katere uradne stvari naj ostanejo tajne, to je stvar v to poklicanih predstojnikov. Glede izražanja svojega mnenja v zadevah, ki se tičejo službe, navezani so na službene predpise in službeno prisego. Podrejeni organi ne smejo na zaničljiv način kritikovati naredb oblasti. Potem ne smejo stvari razpravljati v javnosti, ako se čutijo kaj prizadeti in mislijo, da imajo pravico se pritožiti. Če se taka stvar spravi v javnost, se hoče le odtegniti presojevanju poklicanih faktorjev. Ne smejo se prirejati shodi, h katerim ima vsakdo vstop, da bi se na njih razpravljalo o peticijah uradnikov o njih stanovskih interesih, in tudi ne gre, da se take peticije pošiljajo državnemu zboru po drugem potu, kakor po predstojnih oblastvi. Uradniki pa lahko v varstvo svojih interesov snujejo društva, prirejajo zborovanja, katerih se le sami udeležujejo, in sklepajo peticije, katere odpošiljajo visoki vladi potom predpostavljenih oblasti. Uradnikom se dalje prepoveduje vsaka javna agitacija. Svobodna volilna pravica jim je zagotovljena, a izvajati je ne smejo na kak demonstrativen način, da bi se videlo, da se potegujejo za to ali ono stranko. To bi se vjemalo z nepristranostjo, ki se mora zahtevati od uradnikov. — Protisemitski listi zaradi tega ukaza grozno kriče, da da se uradnikom kratijo državljske pravice. Po našem mnenju se je bati še bolj nego ukaza njegovega pristranskega izvajanja. Prav lahko se zgodi, da bode meja dopustljivosti pri nemških uradnikih vsa drugačna, nego pri slovenskih. Slovenski uradniki imajo v tem oziru že več bridkihkušenj. Nemškim uradnikom se je dopuščala najhropnejša agitacija, slovenski se je pa prestavil, če je le volil po svojem prepričanju.

Shod nemadjarških narodnostij v Budimpešti se je zvršil. Sporazumel se je o programu nemadjarških narodnostij. Shod je ugovarjal temu, da hočejo Madjari utisniti ogerski državi neki svoj na-

Dne 27. zjutraj došli smo v Plymouth in se že ob 8. uri vsidrali v luko. Bivanje v Plymouthu bilo je določeno samo na štiri dni in vsled tega nismo imeli dovolj časa, da bi se peljali v precej oddaljeni London; ostali smo ves čas v Plymouthu, kjer so nas zelo gostoljubno vzprejeli. Plymouth je v prvi vrsti angleška vojna luka, a tudi veliko kupčijsko mesto. Kakor v vseh drugih takih angleških mestih, tudi tukaj ni videti nobenih monumentalnih zgradb. Po ulicah je po dnevu vedno polno delavnih ljudi, po 11. uri po noči pa vse kakor mrtvo in če bi imel glada ali žeje umreti, ne dobiš nobene krčme več odprte. S temi strogimi postavami hotelo se je razširjenemu pijančevanju v okom priti. Mesto je specijelno ob luki zastarelo in prav neavbljivo, dalje v središču so pa široke ceste in veliki trgi. Krasen razgled se ima z velicega promenadnega prostora po celi luki in daleč ven po morji. Tam stoji piramida sezidana v spomin premage angleškega brodogovja nad špansko armado. Plymoutha držita se še mesteci Stonhouse in Devonport; o zadnjem mestu omenjam samo, da je ondi vojna luka z velikim pomorskim arsenalom. Mesto Plymouth ima neki romantično okolico z lepimi izleti a žalibog nismo imeli časa, da bi si jo ogledali.

Veseli sem se zelo priti na Angleško specijelno, da proučujem običaje in navade Angležev v njih domovini, primerjaje jih s onimi v kolo-

rodni značaj, dasi še večine nimajo. Shod se je izrekel, da ni sedanji narodnostni zakon popolnoma primeren, a bi se vendar moral držati, dokler se ne premeni. Upelje naj se občna, jednaka in tajna volilna pravica. Shod je za svobodo veroizpovedanja in se bodo satorej Slovaki, Srbi in Rumuni poganjali, da se premene cerkveno-politični zakoni. Zahtevali bodo svobodo zborovanja in svobodo društev. Odpravijo naj se porotna sodišča, ali naj se prestavijo v kraje, kjer bodo mogla poslovati brez tolmača. Sklenilo se je tudi, vse pritožbe razložiti v posebni spomenici vladarju. Ogerski vladi sklepi tega shoda seveda niso po volji. Da bi jim odvzeli nekaj veljave, je politiški komisar na shodu zahteval, da se ne označijo sklepi kot sklepi nemadjarških narodnostij, temveč le za sklepe zborovalcev. Tudi so najeli kacic 30 Srbov, Bolgarov in Slovakov, da po časopisih oporekajo tem sklepom. Seveda nekaj renegatov za tako izjavo ni bilo težko dobiti.

Rusija in Bolgarija. Iz Peterburga se izjava ruske vlade oporeka. Ker pa vlade marsikaj oporekajo, kar je resnično, tudi temu oporekanju vsi ne verujejo. Dunajski korespondenčni biró je pojasnil, da je dotično izjavo dobil od Wolfovega korespondenčnega biró iz Berolina. Poslednji odločno zatrjuje, da jo je dobil iz Peterburga, z odločnim pristavkom, da prihaja od ministerstva vnanjih stvari. Nekateri sodijo, da je tukaj le v časopise nekaj prišlo, kar za časopise ni bilo namenjeno. Posebno je tudi to jemati v poštev, da je oficijozno glasilo ruske vlade „Nord“ imel podobno izjavo, še predno so jo prinesli dunajski listi, in da so mnogi ruski listi pisali blizu v enakem smislu. Seveda ruska vlada ne mara s tako izjavo oteževati delovanje rusofilske stranke v Bolgariji. Tudi je čudno, da se je tako dolgo čakalo z dementijem. Sicer navadno take stvari dementuje „Praviteljstveni Vjestnik“ ali pa „Journal de Saint Pétersbourg“, ne pa ruski korespondenčni biró. Stvar nikakor še ni povsem jasna.

XI. veliki koncert „Slov. pevskega društva v Ptuj“.

(Konec.)

Veliki koncert na minoritskem dvoru.

„Dokler slovenski rod na zemlji
Veselo, tožno bode žil,
Ti, pesem, dušo mu objemlji
In nosi ga do Boga gor,
Ki v večnojasnem domu žije!“

Pred in mej veliko skupno pevsko vajo delile so nežne roke ljubeznivih gospá in gospodičin milim gostom in zbranim pevcem mične šopke duhtečih cvetic. Točno ob 5. uri popoldne začne se zbirati na stotine občinstva na samostanskem trgu pred minoritskim dvorom. Vsa ptujška narodna intelgencija došla je s svojimi obitelji, popoldanski vlak pripeljal je tudi muogo tujih gostov in kmalu je bil prostorni minoritski dvor z občinstvom napolnjen; ceni se, da je bilo najmanj 1.200 poslušalcev. To število bi se še jako pomnožilo, če bi se bili povabili tisti slojevi ptujškega meščanstva, ki niso ravno našega mišljenja, ampak le koncilijantni nasprotniki, ki se zanimajo za naše

nijah; te imel sem že večkrat priliko opazovati na svojih popotovanjih. Kolikor sem mogel te dni opazovati, našel nisem nobenih posebnih razlik in iz tega sklepam na veliko zavednost Angležev; kamorkoli pride Anglež, ostane zvest svoji domovini v celem življenju. Po njem se moraš ravnati, ako hočeš z njim prijateljski občevati.

Večkrat smo se shajali z angleškimi častniki in se vabili drug drugzega. Nek večer priredil je angleški admiral plesno zabavo, kjer smo se prav dobro imeli. Ko smo napolnili ladije s premogom — in to je bil glavni naš namen v Plymouthu — odjadrati smo 30. t. m. zvečer iz luke.

Še nismo bili 12 ur na morju, ko nas je dohitelo tako slabo vreme, kakor še nikoli ne do sedaj. Drugo jutro, ko smo pluli mimo Bresta, odposlal je naš nadpoveljnik zopet torpedolovca „Trabanta“ v zavetje francoskega pristanišča.

Sloveči zaliv Biscaya skazal se je tudi sedaj v svojem slabem glasu in mi smo to grenko občutili. V noči mej 1. in 2. julijem prestali smo pravi južni vihar, ladije so le težko prišle naprej in o nočnem počitku se nobeden niti menil ni v zlic utrujenosti od pretečenega dne. Malo bolje ali še vedno zelo slabo držalo se je vreme 2. julija in šele 3. julija potihnila je nekoliko sapa, ki je pihala od juga čez zahod proti severu. — Bili so to grozni dnevi!

težnje in ki bi bili iz radovednosti, kakor smo pozneje slišali, radi vsi prišli. Jednak pojav smo doživeli v Šostanji l. 1892. in dandanes je ta trg naroden.

Vender je odbor v tem obziru prav ravnal, če se je oziral v prvi vrsti na člane in goste. Kolorit družbe bil je jako mikaven. Videli smo mnogo duhovnikov, lepo število častnikov tukajšnje posadke in veliko množico elegantno oblečenih dam, v ozadju pa obilno kmetijskega ljudstva iz okolice i. t. d.

Polnoštevilna godba ptujskega godbenega društva svirala je točno in precizno. Opomniti moramo, da je večina godcev iz ptujske okolice in da je to ugodna podlaga za ustanovitev lastne godbe, katero vprašanje pa se še sedaj ne more razmotrivati, ker je to odvisno od stalnih rednih in visokih prispevkov, s kojimi pa društvo pri sedanjem stanju razpolagati ne more.

Izmej točk programa ugajal je posebno mešani zbor: „Pod prozorom“ od dr. G. Ipavica in ljubki ženski zbor: „Slovenskim mladenkam“ od Volariča; zadnjega je spremljal orkester.

Ti dve skladbi bili sta posvečeni od imenovanih skladateljev društvu samemu. Uspeh je bil tak, da je občinstvo burno zahtevalo ponovitev obeh točk; „Pod prozorom“ se je tudi ponavljala, a druga kompozicija se ni mogla ponavljati, ker je bilo vreme jako dvomljivo in ker je časa primanjkovalo. Omenjenima skladateljema se tukaj izreka pristržna zahvala z gorko domoljubno prošnjo, naj tudi v prihodnje društvo s svojimi umotvori krepko podpirata, kajti vtis njunih skladb bil je mogočen in silovit.

Pri moškem zboru: „Na moru“, Dav. Jenko, odlikovali so se tenoristi društva „Slavec“ s svojimi srebrno čistimi glasovi, dočim bi bilo želeto, da bi bili basisti močnejše zastopani. Težka skladba „Samo“, A. Foersterja, je bila jako povoljno izvedena, če se pomisli, da so tukaj pevci iz različnih krajev nastopili po jednokratni skupni vaji; zaradi tega moremo le pohvalno priznanje izreči g. Srečkotu Stegnarju, dirigentu zboru, ki je s tako sigurnostjo in s takim uspehom vršil pri tej težavni točki svojo nalogo. Biser vsega vzporeda bila je 6. točka, A. Foersterja „Venec Vodnikovih in na njega zloženih pesmi“. Pri tem mešanem zboru nastopilo je skupaj okoli 200 pevk in pevcev in ta krepki zbor mladostnega ognja navdušenih slovenskih mladenk in vrljih pevcev je tako mogočno in veličastno odmeval po prostranem od vseh 4 strani z visokim zidovjem obdanem dvoru, da je bilo občinstvo kar očarano. Posamezne pesmi pele so se dovršeno. Spremljevanje godbe ni bilo sicer tako, kakor smo pričakovali, a pomisliti je treba, da je bila samo jedna glavna vaja in da se tako težke produkcije le dajo dovršeno izvajati po mnogih skupnih vajah.

Vzlic temu nedostatku bil je učinek velikanski in aplavzov ni bilo konca; posebno so bile burno aklamovane brdke pevke, ki so po svoji zunanosti in številu naredile najugodnejši utis na občinstvo.

Ker je skladba: „Vojaci na potu“ izostala, nadomestili so ljubljanski „Slavci“ ta izpad s tem, da so zapeli prekrasno Hudovernikovo skladbo: „Naša zvezda.“ Na konci je zadonela vrlim „Slavcem“ od vseh strani tako burna pohvala, da so še bili prisiljeni jedno pesem dodati in zapeli so: „Hajd' na boj!“ (Konec prih.)

Oklilo!

Iz vseh dežel romajo letos Slovani v zlato mater Prago, da na narodopisni razstavi češki občudujejo delo, napredek in veliko kulturo naroda češkega. Z narodopisno razstavo svojo dosegli so Čehi velikanski triumf pred vsem naobraženim svetom in so danes prvi kulturni narod v velikih obitelji slovanski. Na narodopisni razstavi češki razodeva se nam v vsej svoji veličini češkega naroda genij, ki je čuval stoletja in stoletja nad narodom ter mu zagotovil obstoj. To videti je velik užitek, neprecenljiv pouk in prevažna spodbuja za nas. Z brati Čehi veže nas stara zgodovina, z njimi spajajo nas običaji, z brati Čehi veže nas najsvetejša vez: jezik in krvno bratstvo. Tu je kulturni studenec, iz katerega zajemajmo življenjsko moč.

Rojaki! Pohitimo torej zopet v Prago v čim večjem številu, da tako dejanski zasvedočimo češko-slovensko vzajemnost! Poseben razstavni vlak pojde iz Ljubljane dne 31. avgusta ob 5. uri 45 minut zvečer in pride v Prago ob 4. uri popoldne dne 1. septembra 1895.

Vozne cene so naslednje:

	I. razred	II. r.	III. r.
Ljubljana	gld. 40.—	30.—	19.—
Litija	38.—	28:50	19.—
Zidau Most	37.—	28:50	19.—
Laški Trg	37.—	27:75	18:50
Celje	37.—	27:75	18:50
Št. Jurij	37.—	27:50	18.—
Poličane	36.—	27.—	18.—
Pragersko	36.—	27.—	18.—
Maribor ali Spielfeld	34.—	25:50	17.—
Gradec ali Bruck na M.	30.—	22:50	15.—
Dunaj	15:50	10:50	5:50

Vlak bode vozil po južni železnici do Dunaja in od tod preko Taborja v Prago. Le ako se oglasi dovolj udeležencev, pojde tudi poseben vlak iz Trsta. Cene iz Trsta v Prago bodo:

	I. razred	II. r.	III. r.
Trst	gld. 48.—	36.—	24.—
Nabrežina	46.—	34:50	23.—
Sežana	45.—	33:25	22:50
Divača	44.—	33.—	22.—
Št. Peter	43.—	32:25	21.—
Postojina	42.—	31:50	21.—
Rakek	42.—	31:50	21.—
Logatec	42.—	31:50	21.—
Borovnica	42.—	31:50	21.—

Kdor se misli udeležiti tega posebnega vlaka, pošlje naj denar za dotični razred jednemu podpisanih odbornikov do 25. avgusta. Vsakemu udeležencu pošlje se koj legitimacija, s katero se bode dobival vozni listek.

Program potovanja in bivanja v Pragi priobči se pozneje.

V Ljubljani, dne 12. avgusta 1895.

Ivan Hribar, dr. Danilo Majaron,
predsednik, podpredsednik.
Anton Trstenjak,
tajnik.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 12. avgusta.

— (Razdelitev posojil in podpor.) Danes so se začela pri deželni vladi posvetovanja o prošnjah hišnih posestnikov glede brezobrestnih posojil in podpor. Posvetovanja se bodo nadaljevala vsak dan, ker želi vlada, da bi bile vse prošnje — kakor smo to že javili pred dobrim tednom — rešene do 18. avgusta. Želeti bi bilo, da bi se tudi prošnje trgovcev in obrtnikov do tedaj rešile. Zlasti mali obrtniki so obljubljeni jim podpore tembolj potrebni, ker so morali sedaj plačati najemnino; nekateri so se tudi selili; finančna uprava pa jih je razveselila z dostavo plačilnega naloga za plačanje dohodarine.

— (Na češko-slovensko narodopisno razstavo.) Odlični rojak nam piše iz Prage: Slovenci snujete izlet v zlato Prago, na prelepo narodopisno razstavo češkoslovensko. Nameravate pripeljati seboj tudi nekoliko naših kmetov. Pridite v mnogobrojnem številu, pridite gledat, kako veličastno slavi češki bratski narod plodove svojih trudov, pridite in učite se od vztrajnega in pridnega naroda, kako treba postopati, da se narod sam iz sebe z lastnimi močmi, vzlic vsem preprekam ljutega protivnika povzpne na toliko stopinjo kulture, da ga drugi radi tega zavidajo. Pridite in veselite se, da je to slovanski narod, ki slavi velikansko zmago, in okrepani se bode vrnil nazaj v svojo domovino, sebi in svojemu narodu v prid. Priporočan bodi ta izlet posebno našim gospodom učiteljem, v katerih rokah leži prihodnost našega naroda. Tu bodo videli plodove umnega in narodnega učiteljstva. Za naše kmete pa velja to še bolj. Dana jim bo prilika, seznaniti kmečko občino po velikosti in zemljiščih podobno našim vasem. Ta občina je uzorno upravljana, gospodarstvo in občansko življenje je izgladno. Pridite torej v mnogem številu. Češki narod vas bo sijajno sprejel, kakor brat svojega brata.

— (Stavbinska delavnost v Ljubljani) omejena je letos iz obče znanih vzrokov skoraj jedino na rekonstrukcije po potresu poškodovanih hiš ter na dograjenje onih poslopij, s katerih zgradbo se je bilo že lansko leto pričelo. Pri „Narodnem domu“ delo lepo napreduje ter je glavna fasada, ki se uprav krasno prezentuje do parterja, že izgotovljena. Tudi v notranjem se delo po možnosti pospešuje, tako da se bode poslopje meseca oktobra brez dvojbe lahko izročilo svojemu namenu. Zupančičeva hiša ob Tržaški cesti bo v kratkem dogotovljena in je fasada obeh traktov jako elegantna. Kakor se nam poroča, pričel bode gospod Zupančič poleg te nove hiše v kratkem z zgradbo nove trinadstropne hiše, ki bode isto tako elegantno izdelana v slogu nemške renesance. Hiša, ki bode še letos pod streho, imela bode izključno stanovanja s tremi sobami. Zgradba novega poštnega poslopja pričela se je sedaj brže dvigati kvišku in bode zidovje v parterju še ta teden dovršeno. O drugih projektovanih novih zgradbah ni še nič določeno. Zgradba nove gimnazije odložila se je do prihodnje spomladi.

— (Klub slovenskih biciklistov „Ljubljana“) priredi jutri odhajajočemu klubnemu ustanovniku in mnogoletnemu članu g. Ernestu Koželju v gostilni g. Ivana Počivalnika tik Št. Peterske cerkve, odhodnico, na katero vabi vse sedanje in bivše klubne člane. Začetek ob 8. uri zvečer.

— (Dober želodec.) V soboto je v neki gostilni na Bregu nastopil neki pekovski pomočnik v ulogi požeruha. Stavil je za primerno svoto, da

poje v pol uri 20 trdo kuhanih jajc, jeden porcijon šunke in kos hruba ter popil dva litra piva in četrt litra vina. Mož je stavo sijajno dobil, ker je vse to z občudovanja vredno lagotjo spravil pod streho.

— (Policijske vesti.) Posestniki Jakob in Janez Vidic in Alojz Skubic iz Polic pri Litiji pripeljali so bili v soboto brinje v Ljubljano na prodaj ter ga prodali nekemu žganjarju zunaj mesta. Pri tej priliki so si privoščili precej brinjevca ter se precej „natrkani“ vračali popoldne skozi mesto domu. Za likof vzeli so steklenico vina seboj. Ko je paznik na Poljšanski mitnici zasledil skrito steklenico, zahteval je 44 novčičev globe, kar pa je voznike tako neprijetno iznenadilo, da so steklenico vrgli ob tla, paznika Kirarja in prejemnika Mešeta, kateri mu je bil prišel na pomoč, pa so pričeli suvati in pretepati, dokler ni policija naredila miru ter odgnala rabijatne voznike na rotovž, kjer je Janez Vidic jokaje zatrjeval, da je nedolžen in da se mora le mitniški paznik kaznovati, „ako je še kaj pravice na svetu“. Izgredniki naznanili so se državnemu pravdnstvu. — Predvčerajšnjim in sinoči bilo je zopet aretovanih lepo število delavcev in postopačev, mej temi 10 zaradi razgrajanja in kaljenja nočnega miru, 2 pa zaradi tatvine.

— (Krojaško strokovno učilišče) Opozarjamo na današnjo prilogo našemu listu glede krojaškega strokovnega učilišča g. M. Kunca v Ljubljani. To je jedina šola te vrste na Slovenskem in sploh najpopolnejše učilišče za krojaške stroke v Avstriji. Izborni učni uspehi so dokaz, da je vse vzgledno urejeno.

— (Nemško izvestje slovenske gimnazije v Kranju) Vodstvo lani novič ustanovljene gimnazije v Kranju je izdalo svoje letno izvestje v nemškem jeziku. Vse, kar se nanaša na šolsko organizacijo, je pisano v nemškem jeziku in samo naznanilo o začetku šolskega leta se je seveda na drugem mestu dodalo tudi v slovenskem jeziku. Žalost in srd sta nam napolnila srce, ko smo dobili to klasično pričevalo klečeplastva in licemerstva v roke. Kranjska gimnazija, ki se proglašuje kot slovenska, izdaja svoja poročila v nemškem jeziku! Že samo to je žaljivo za slovensko prebivalstvo v tej kronovini, ne glede da je tudi do cela nezakonito. V tem oziru veljajo povsem določne ministrske naredbe. Ministrska naredba z dne 31. decembra 1850. leta, št. 10514, veleva izrecno, da je glavni smoter vsakoletnim šolskim poročilom: dem Publikum den Zustand und die Wirksamkeit der Schule im abgelaufenen Schuljahre darzustellen. Občinstvo, to so pač roditelji in varuhi, ki pošiljajo svoje otroke v to šolo. Ti pa so samo Slovenci, kakor je razvideti prav iz izvestja, saj je bilo mej 135 dijaki, 134 Slovencev in le 1 Nемец. Oziri na občinstvo bi bili torej zahtevali, da se je izvestje izdalo v slovenskem jeziku. Pa tudi jedino zakonito bi to bilo. Navedena ministrska naredba veleva namreč v 5. odstavku: Die Schulnachrichten sind in der Unterrichtssprache zu geben, nur die Ankündigung in Betreff des Schulanfanges und der Aufnahme der Schüler kann in allen Landessprachen verfasst sein. Izvestje navaja na strani 41., da je bil učni jezik v obeh razredih za vse predmete slovenski, izimši deloma nemščino, tudi v III. in IV. razredu bo slovensčina učni jezik za vse predmete, izimši za nemščino in grščino in pa proste predmete, šele v višjih razredih bo — ako bo — nemščina učni jezik za vse predmete. Za sedaj je torej učni jezik še slovensčina na tem zavodu, in tudi kadar bo gimnazija popolna, bo še vedno veljal kot učni jezik in ne samo kot deželni jezik. Dokler je pa gimnazija pretežno slovenska, smemo po zakonu zahtevati, da izdajaj izvestja v slovenskem jeziku; z ozirom na bodoče višje razrede bi mogli k večjemu koncedirati to, da naj bode izvestje pisano v obeh jezikih. Prav tako imamo iz zakona pravico zahtevati, da naj tudi višji gimnaziji v Ljubljani in v Novem mestu izdajata izvestja v obeh deželnih jezikih. O tej stvari bomo še obširneje govorili in skrbeli, da bo imelo ministerstvo priliko, izreči svojo sodbo. Za danes konstatujemo samo, da je vodstvo slovenske gimnazije v Kranju objavilo svoje letošnje izvestje samo v nemškem jeziku, kar je očitna in za slovensko prebivalstvo naravnost sramotna provokacija, ter da je „Slovenec“ priobčil v št. 17. dolgo notico o kranjski gimnaziji, v kateri je naštel vse najmanjše podrobnosti, ni pa z nobeno besedo omenil, da je izvestje nemško, kaj še, celo prikril je to vedoma in namenoma, to pa le, ker se bori samo za pravice in za čast slovenskega naroda!

— (Veselica kmetijskega bralnega društva v Št. Vidu) pri Zatičini privabila je včeraj izredno obilo število slovenskih rodoljubov in rodoljubkinj v prijazno dolensko stran. Posebno mnogobrojno je bila zastopana poleg bližje okolice št. viške, zatiške in trebanjske še Ljubljana, Litija in Ribnica. Veselica se je vršila ob obili udeležbi naroda na lepem Lukanovem posestvu vseskozi prav

sijajno. Krasen govor č. g. kurata Koblerja je bil vzprejet navdušeno. Mnogobrojni domači mešani zbor pod vodstvom učitelja zatiškega g. Kovača je presenetil s svojim točnim petjem vse navzoče. Čvetospev „Ilirija“ pa je kakor povsod tudi tu očaral poslušalce. Do pozne noči se je vršilo petje z krepkimi zdravicami, ki so veljale gostom, posebno navzočnima deželnicama poslancema gg. vitezu dr. Bleiweisu in Svetcu, zaslužni rodbini gosp. svetnika Vencajza itd. Gmotni uspeh na korist družbi sv. Cirila in Metoda je prav povoljen. Več prihodnjic.

— (Promet na dolenjskih železnicah) je bil v minolem mesecu napram dohodkom jednecega meseca lanskega leta znatno manjši. Osozni promet je nekaj zastal, tovarni pa je obsegal večino v izvažanju lesa in premoga, ostalih predmetov je bilo v obče kaj malo izvoženih.

— (Bralno društvo na Bledu) priredi povodom blagoslovljenja društvene zastave v četrtek, dne 15. avgusta 1895. leta slavnost s koncertom. Vzpored: 1.) Ob 9. uri dopoldne vzprejem gostov. 2.) Ob 10. uri blagoslovljenje društvene zastave na otoku, potem slovesna sv. maša. 3.) Ob 2. uri popoldne skupni obed v gostilni gosp. M. Jeklerja. 4.) Ob 4. uri tombola pri gosp. M. Jeklerji. Čisti dohodek tombole je namenjen „društva v pospeševanje priboda ptujcev na Gorenjskem v Bledu“. Pred tombolo svira blejska zdravilniška godba. 5.) Ob 8. uri zvečer koncert v hotelu „Lujzine toplice“. — Zbor nastopi v narodni noši. Glede na namen čistega dohodka tombole se uljudno prosi za dobitke, kateri se v občinski pisarni (gostilna Jakob Peterelj) hvaležno sprejemajo. Slavn društva naj blagovolijo številno članov, kateri se udeležijo skupnega obeda, vsaj od 13. avgusta odboru naznaniti. Vzpored koncertu: 1.) M. Hubad: „Slovenske narodne pesmi“: a) „Ko b' sodov ne b'lo“, moški zbor. b) „Lovska“, moški zbor. c) „Je pa davi slanca padla“, mešani zbor. d) „Prišla je miška z luknjice“, mešani zbor. e) „Luna sije“, mešani zbor. f) „Škrjanček poje“, mešani zbor. 2.) Ant. Nedvč: „Ljubezen in pomlad“, moški zbor s tenorom, solist g. A. Razingera. 3.) Ant. Foerster: „Ljubica“, mešan zbor. 4.) Ant. Foerster: „Njega ni“, čvetospev, zbor gg.: Jos. Maier, Pianec, Razinger, Rus. 5.) Ant. Nedvč: „Venec slovanskih narodnih pesmi“, mešan zbor, s spremljevanjem na glasovirju; spremlja gospa M. Klimekova. Vstopnina: Sedeži od I. do V. vrste 1 gl. 50 kr., vsi sledeči sedeži 1 gl., stojišča 50 kr. Udje plačajo polovico. Vstopnice se dobivajo v prodajalnicah gg. P. Homana in B. Lergetporerja, na večer koncerta pa pri blagajnici.

— (Slovesna otvoritev Vodnikove koč pod Triglavom) bode dne 19. avgusta t. l. Udeležniki naj pridejo v soboto s ponočnim vlakom iz Ljubljane do železniške postaje Lesce ter naj svojo udeležbo naznanijo pri trgovcu J. Sokliču v Ljubljani do petka dopoldne. Natančnejši vzpored sledi.

— (Pivske podružnice družbe sv. Cirila in Metoda občni zbor) je bil dne 4. avgusta. Pri precejšnji mlačnosti bila je tudi udeležba po tem. Bog daj, da že skoraj bolj oživi. Po poročilih običajnih, katera so se pohvalno vzprejela, bila je volitev novega odbora. Soglasno so bili voljeni: Predsednikom g. Andrej Lavrenčič; podpredsednikom g. Fr. Groznik; tajnikom g. St. Jelen; blagajnikom g. Ferdo Špilar; odbornikom pa nadučitelja gg. Kalan in Punčah. Bog daj obilo uspeha!

— (Otvoritev Narodnega doma v Brežicah) se je včeraj zvršila z veličastno slavnostjo na prostem. Veliki vrt je bil prenapolnjen odličnega občinstva, katero je došlo iz Zagreba, Samobora, Rujhenburga, Sevnice, Krškega, Kostanjevice in sploh iz okolice brežke. Od 4. ure počenši je svirala vojaška godba iz Zagreba. Proti večeru je nastopil velik pevski zbor zagrebškega „Merkurja“, pomnožen z domačimi pevci, pod vodstvom g. prof. Eisenhuta. Mej posameznimi pevskega točkami so bili navduševalni govori, katere so govorili predsednik odbora g. Šetinc, tajnik „Matice hrvatske“ g. Kostrenčič, odposlanec narodne stranke g. dr. Majaron, kostanjeviški notar g. Hudovernik, sevnški kaplan g. Podvinski, predsednik „Slovenije“ g. Orožen i. dr. Občinstvo je bilo izredno veselo pomenljivega dne in ostalo vkupe dokler dolgo mogoče. Obširno poročilo nam je objavljeno.

* (Velikanska eksplozija) V sredo ponoči je bizu Marienberga na Saskem se po cesti pomikal s 30 centi dinamita otovorjen voz. Dinamit je še blizu tovarne, kjer se izdeluje, eksplodiral, raznesel voz na drobne kosce in tovarno tako močno poškodoval, da se je moralo delo v njej ustaviti. Kako močna je bila eksplozija, se vidi tudi iz tega, da je v uro daleč od eksplozije ležečih vaseh zdrabila mnogo šip, slišala se je pa več ur daleč v okolici. Ponesrečil ni nihče.

* (Človeški nestvor.) Na otoku Kreta je povila neka Grkinja dete, ki je imelo na rokah in nogah 6 prstov. Imelo je tudi dva jezika, a umrlo je kmalu. Dlje časa pa je živel drugi čudni nestvor, ki je v Carigradu prišel na svet, namreč dete, ki je imelo dve glavi. To grozno bitje je živelo 10 tednov in je umrlo še le nedavno.

Brzojavke.

Ormož 12. avgusta. Krempeljeva slavnost pri Mali nedelji se je velečastno zvršila. Vreme je bilo krasno, udeležba ogromna.

Dunaj 12. avgusta. V proračun za leto 1896. postavi vlada tudi dotacijo za privatno poljsko gimnazijo v Tešinu. Dotacijo te gimnazije opravičuje provizorna vlada s tem, da jo je definitivno in obvezno obljubila že koalicijska vlada.

Beligrad 12. avgusta. Bivši regent Ristić je odpotoval v Švico, kjer se snide z razkraljem Milanom.

Sofija 12. avgusta. Župan je po lepkih, nabitih na vseh hišah, naznanil, da pride Koburžan danes popoldne v Sofijo. Župan pozivlja v oklicu prebivalstvo, naj Koburžana čim slovesneje vzprejme.

Sofija 12. avgusta. Policija je aretovala bivšega okrajnega policijskega načelnika Jurukova, ker leti nanj sum, da je skriv umora Stambulova.

Meteorologično poročilo.

Augst	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm. v 24 urah
10.	9. zvečer	736.6	17.3° C	sl. jzjah.	jasno	
11.	7. zjutraj	736.4	13.5° C	sr. jvzh.	soparno	0.0
	2. popol.	734.8	27.2° C	sl. jvzh.	jasno	
	9. zvečer	734.7	20.2° C	sl. jug	jasno	
12.	7. zjutraj	734.8	15.0° C	sl. vzhod	megla	0.0
	2. popol.	734.2	28.4° C	sr. jzah.	jasno	

Srednja temperatura sobote in nedelje 18.5° in 20.3°, oziroma za 0.8° pod in 1.1° nad normalom.

Dunajska borza

dne 12. avgusta 1895.

Skupni državni dolg v notah	100	gl.	95	kr.
Skupni državni dolg v srebru	101	"	25	"
Avstrijska zlata renta	123	"	45	"
Avstrijska krona renta 4%	101	"	45	"
Ogerska zlata renta 4%	123	"	10	"
Ogerska krona renta 4%	99	"	80	"
Avstro-ogerske bančne delnice	1054	"	—	"
Kreditne delnice	399	"	30	"
London vista	121	"	50	"
Nemški drž. bankovci za 100 mark	59	"	35	"
20 mark	11	"	86	"
20 frankov	9	"	62	"
Italijanski bankovci	45	"	80	"
C. kr. cekini	5	"	72	"

Izvirališče: Giesshübl Slatina. Zdravilišče in železniška postaja. — Zdravilišče in vodozdravnica pri Karlovih varih. Prospekti zastoj in frakco.

Najboljša pitna voda
 kadar proti nevarnost epidemije, je v takih slučajih čisto skušana, od medicinskih avtoritet vedno priporočevana

SLAVNO SKLADIŠTE
MATTONIJEVE
GISSHÜBLER
 KIBELINE

V njej se ne nahajajo nikake organske substance ter je zlasti v krajih, kjer je studenčna ali vodovodna voda dvomljive kakovosti, najprikladnejša pijača (15-3)

C. kr. glavno ravateljstvo avstr. drž. železnic.

Izvod iz voznega reda

veljavnega od 1. junija 1895.

Wiedopno omejenih prihajalnih in odhajalnih časov omejeni so v srednjeevropskem času. Srednjeevropski čas je krajsem času v Ljubljani na 1 minut naprej.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.)

Ob 19. uri 5 min. po noči osebni vlak s Trbiča, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, čes. Selthal v Ansoe, Ischl, Gmunden, Solnograd, Lend-Gastein, Zella na Jeseru, Inmost, Curih, Steyr, Linz, Budejovice, Pilsen, Marijine varo, Eger, Karlove varo, Francovo varo, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten.
 Ob 6. uri 10 min. sjutraj mešani vlak v Novo mesto, Kočevje.
 Ob 7. uri 10 min. sjutraj osebni vlak v Trbiča, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čes. Selthal v Solnograd, Dunaj via Amstetten.
 Ob 11. uri 50 min. dopoldne osebni vlak v Trbiča, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Selthal, Solnograd.
 Ob 12. uri 55 min. popoldne mešani vlak v Novo mesto, Kočevje.
 Ob 4. uri popoldne osebni vlak v Trbiča, Beljak, Celovec, Franzensfeste, čes. Selthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zella na Jeseru, Inmost, Bregin, Curih, Genevo, Paris, čes. Klein Reifing, Steyr, Linz, Gmunden, Ischl, Budejovice, Pilsen, Marijine varo, Eger, Francovo varo, Karlove varo, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten.
 Ob 7. uri 50 min. sveder mešani vlak v Novo mesto, Kočevje.
 Kasan tega ob nedeljah in praznikih ob 5. uri 50 min. sveder osebni vlak v Lesce-Bled.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.)

Ob 5. uri 55 min. sjutraj osebni vlak s Dunaja via Amstetten, Lipsko, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Egra, Marijinih varov, Planja, Budejovic, Solnograda, Linca, Steyra, Gmundena, Ischla, Ansoe, Zella na Jeseru, Lend-Gastein, Ljubnega, Celovca, Beljaka, Franzensfeste, Trbiča.
 Ob 8. uri 10 min. sjutraj mešani vlak s Kočevja, Novoga mesta.
 Ob 11. uri 50 min. dopoldne osebni vlak s Dunaja via Amstetten, Lipsko, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Egra, Marijinih varov, Planja, Budejovic, Solnograda, Linca, Steyra, Parisa, Genevo, Curih, Breginca, Inmosta, Zella na Jeseru, Lend-Gastein, Ljubnega, Celovca, Pontabla, Trbiča.
 Ob 2. uri 35 min. popoldne mešani vlak s Kočevja, Novoga mesta.
 Ob 4. uri 55 min. popoldne osebni vlak s Dunaja, Ljubnega, Selthala, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla, Trbiča.
 Ob 9. uri 4 min. sveder osebni vlak s Dunaja preko Amstetena in Ljubnega, Beljaka, Celovca, Pontabla, Trbiča.
 Ob 9. uri 55 min. sveder mešani vlak s Kočevja, Novoga mesta.
 Kasan tega ob nedeljah in praznikih ob 10. uri 40 min. sveder osebni vlak v Lesce-Bleda.

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.)

Ob 7. uri 25 min. sjutraj v Kamnik.
 " 8. " 05 " popoldne " "
 " 9. " 50 " sveder " "
 " 10. " 10 " sveder " " (slednji vlak le ob nedeljah in praznikih.)

Prihod v Ljubljano (drž. kol.)

Ob 6. uri 50 min. sjutraj v Kamnik. (5-176)
 " 11. " 15 " dopoldne " "
 " 6. " 30 " sveder " "
 " 9. " 55 " sveder " " (slednji vlak le ob nedeljah in praznikih.)

Mala meblovana soba

z vsi obskrbo se išče do 1. septembra. Ponudbe pod „A. B.“ upravnistvu „Slov. Naroda“. (1040)

Hiša na prodaj.

Hiša št. 15 v Pernih ulicah v Ljubljani, z obširnimi vrtni, se proda. Hiša je še skoro nova, dobro ohranjena in je še pet let davka prosta. (1023 2)
 Kdor jo želi kupiti, obrne naj se pisмено do lastnika Frana Baht-a, poste restante Bozen, na Tirolskem.

Praktikant

se takoj vzprejme (1025-3)

pri poštnem uradu na Grosupljem.

Trgovski pomočnik

izurjen prodajalec in z dobrimi spričevali — ter

učeno

(1021-3)

iz boljše rodbine, ki je vsaj jeden ali dva razreda srednje šole dovršil, vzprejmeta se v sperednjsko prodajalnico v Ljubljani.
 Kje? pove upravnistvo „Slov. Naroda“.

njiu

Podpisana si usojata naznanjati, da se nahajata (1030-2)

odvetniški pisarni

od danes naprej

v Gospodskih ulicah št. 3

v Gerliczy-jevi hiši v I. nadstropju.

V Ljubljani, dne 6. avgusta 1895.

Dr. Albin Suyer.

Dr. Josip Sajovic.